

mo, ut nos eripere, et liberare dignetur, et unitatem catholicæ fidei usque in finem habere, atque custodire concedat, et per portas sit introitus noster in civitatem Dei, quod est Hierusalem cælestis, ut lignum vitæ

in perpetuum cum sanctis Dei perfructu et jucundare mereantur donante Domino nostro Ihu Xpo, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat. Deus pœnia sæcula sæculorum amen. Finis. Deo gratias.

FRAGMENTUM

STATUTORUM CANONICORUM TURONENSIIUM CUM VIVEBANT IN COMMUNI

(*Bibliotheca sanctæ ac metropolitanæ ecclesiæ Turonensis, compendiose et ordinate digesta; seu catalogus librorum mss. qui in eadem bibliotheca asservantur, etc.* Studio et opera D. D. G. Voûan, majoris archidiaconi, et V. d'Avenne, ejusdem ecclesiæ canonici, in notis, ad calcem, pagg. 61, 62, 63 et 64, nota i.)

Si quis frater in congregatione canonica constitutus, horas canonicas frequentare neglexerit; ecclesiamque non religiose, sed pompaticè, vel incompotè intraverit, et opus Dei negligenter exsecutus fuerit; ad collationem venire distulerit; obedientiam a magistris sibi injunctam agere recusaverit; in legendo vel cantando, vel in cæteris ecclesiasticis disciplinam juxta vires studium non exhibuerit; ad mensam non necessitate, sed vitio tarde occurrerit; et claustris sine licentia exierit; per licentiam vero egressus, extra constitutum sibi placitum moras fecerit; in plateis ire, aut bivis residere temptaverit; in dormitorio aliquid indecens vel inhonestum verbis perpetraverit aut actibus; alicubi nisi in dormitorio cum cæteris absque causa inevitabili dormire præsumpserit; fratribus charitatis officio obedienter servire neglexerit; discordiam quam dicente Scriptura Dei anima detestatur, intra fratres seminaverit; et huic institutioni contumax, aut superbus, aut murmurans, seu in aliquo contrarius, exstiterit; et cætera hujuscemodi agere temptaverit, hic primi secundum Domini præceptum, non solum semel, et secundo ac tertio, quin imo crebrius admoneatur. Et si his admonitionibus non cesserit, publica admonitione corripatur. Quod si et his renisus fuerit, cæ-

teris sibi alimentis interdictis, pane tantum usque ad dignam satisfactionem utatur, et aqua.

Si vero nec sic se correxerit, separetur a mensa, et a societate fratrum in choro psallentium removeatur, et seorsum in loco hujuscemodi negligentibus a prælatis constituto stare cogatur, ut saltem rubore sequestrationis emendetur. Dein, si his modis correptus, incorrigibilis exstiterit, et ætas permiserit, quia juxta Salomonis vocem: « Stultus verbis non corripitur, » congrua ei verberum adhibeatur castigatio, quibus utpote filius verberetur; quatenus secundum beati Gregorii sententiam: Qui jubentis verba non audiunt, verberibus admoneantur, ut ad bona desideria pœnæ trahunt, quos præmia non invitant. Cæterum si talis fuerit, quem aut ætas una, qualitas personæ verberari non siverit, publica objurgatione et sequestratione hujuscemodi corripiatur, usquedum digna pœnitentiæ satisfactione veniam consequatur. Si vero utique, et qui flagellatur, et quem flagellari ætas, aut qualitas personæ prohibent, adhuc incorrigibiles exstiterint, sic locus intra claustra canonicorum, sicut multis in locis noscitur esse, quo ad tempus retrudantur, et secundum modum culpæ castigantur, ut juxta Apostolum, « traditi Satana in interitum carnis, spiritus salvus sit in die Domini. »

ORDO RERUM QUÆ IN HOC TOMO CONTINENTUR

RICHERUS S. REMIGII MONACHUS.			
De Richero et ejus Chronico notitia.	9		
HISTORIARUM LIBRI QUATUOR.	17		
Prologus.	17		
LIBER PRIMUS.	17		
LIBER II.	49		
LIBER III.	86		
LIBER IV.	125		
APPENDIX AD SÆCULUM X.			
SÆCULI X AUCTORES ANNI INCERTI.			
GERARDUS S. MEDARDI SUSSIONENSIS DECANUS.			
Prologus in vitam S. Romani.	171		
Admonitio.	173		
Vita.	173		
ALBUINUS EREMITA.			
Epistola ad Heribertum.	186		
TERALDUS.			
Epistola ad Guidonem.	186		
Amblardus abbas Sollemniacensis. Epistola ad Herveum.	187		
SÆCULI X OPERA AÆTHOTIKA.			
DE FUNDATIONE MONASTERII S. ARNULPHI METENSIS.	189		
SERMO DE S. CLODOALDO CONFESSORE.	195		
LIBELLUS DE SUCCESSORIBUS S. HIDULPHI IN VOSAGO.	203		
DE GESTIS EPISCOPORUM ANTISSIODORENSIUM.	219		
CARMEN DE MONASTERIO GEMMETICENSI.	394		
De sequente collectione canonica Mailmonitum.	397		
CANONUM PRISCA COLLECTIO.	397		
Præfatio.	397		
LIBER I. — De ordinatione clericorum.	397		
LIBER II. — De celebratione concilii, etc.	403		
LIBER III. — De ministeriis ecclesiasticis.	412		
LIBER IV. — De monachis.	415		
LIBER V. — De gratia baptizandorum.	417		
LIBER VI. — De diversis.	421		
LIBER VII. — De homicidio, matrimonio, jurejurando			
		jejunio, eleemosyna et oratione.	428
		LIBER VIII. — De pœnitentia et gratia communis etiam in ultimis, etc.	434
		LIBER IX. — De judicio pœnitentium etc.	437
		EPISTOLA CANONICA.	443
		MONUMENTA DIPLOMATICA.	
		ANGLO-SAXONUM REGUM LEGES ECCLESIASTICÆ	
		LEGES ECCLESIASTICÆ ALFREDI REGIS ANGLORUM.	447
		LEGES ECCLESIASTICÆ EDUARDI SENIORIS ANGLORUM REGIS ET GUTHURNI REGIS DANORUM.	459
		LEGES ECCLESIASTICÆ ÆTHELSTANI ANGLORUM REGIS.	461
		LEGES ECCLESIASTICÆ HOELI-DIA, REGIS SEU PRINCIPIS TOTIUS WALLIÆ.	471
		LEGES ECCLESIASTICÆ EDMUNDI ANGLORUM REGIS.	480
		LEGES ECCLESIASTICÆ EDGARI REGIS ANGLORUM.	485
		Charta ejusdem.	485
		Leges Ecclesiasticæ.	496
		Prisca versio legum.	497
		Canones editi sub Edgardo.	499
		Charta ejusdem in concilio Londoniensi, anno 970 vel 972 data.	518
		LEGES PRÆSBYTERORUM NORTHUMBRENSUM.	522
		FRANCORUM REGUM IMPERATORUM DIVISO IMPERIO CAPITULARIA.	
		LOTHARII I Conventus Ingelheimensis.	525
		HLUDOVICI II ET KAROLI II pactum Argentoratense.	527
		KAROLI II Conventus in villa Colonia.	528
		Synodus apud Tolosam.	532
		HLOTHARII I, HLUDOVICI II et KAROLI II Conventus ad Theodonis villam.	533
		KAROLI II Concilium in Verno palatio.	540
		Ejusdem synodus Bellocacensis.	544
		HLUDOVICI II Italiæ regis capitulum.	546